A Pécsi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság
Bhar.II.145/2007/7. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítélőtábla Pécsett, a 2007. évi október hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A harmadfokú bíróság a rágalmazás vétsége miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.149/2007/3. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A másodfokon eljárt Somogy Megyei Bíróság ítélete ellen a magánvádló jelentett be fellebbezést, a vádlott felmentése miatt, büntetőjogi felelősségének a megállapítása érdekében.

A harmadfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott másodfokú ítéletet a Be.387.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során a tényállást - figyelemmel a Be.388.§ (2) bekezdésére - az iratok tartalma alapján mindössze annyiban helyesbítette, hogy a magánindítvány előterjesztésére a 2006. évi december hó *18*. napján került sor.

Az első- és másodfokú eljárás lefolytatása a perrendi szabályok megtartásával történt meg; nem merült fel olyan szabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálását akadályozta volna. A másodfokú bíróság a fenti - nyilvánvaló elírási hiba folytán szükségessé vált - helyesbítéstől eltekintve a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg:

az a vádlott ténybeli elismerésén, illetve az egyéb bizonyítékok egyező adatain alapul.

A megállapított tényállás tehát - a Be.388.§ (1) bekezdésében írtak szerint - irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

E tényállás rövid lényege szerint a vádlott egy - szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt indított - perben tanúként olyan kijelentést tett, hogy a magánvádló - a szóban forgó polgári jogvita egyik alperese - homoszexuális kapcsolatban áll a részére négymillió forintot kölcsönadó ismerősével.

Az ítélkezési gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy szorosan az ügyhöz kapcsolódóan előadott és a gyalázkodó, becsmérlő jelleget nélkülöző tanúvallomások nem nyújtanak lehetőséget emberi méltóság elleni bűncselekmény megállapítására; még akkor sem, ha a közölt tények, illetve a levont következtetések - objektív szempontból - alkalmasak a becsület csorbítására (BJD 4167. és BH 2002/349. számú eseti döntés II. pontja). Az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez, az abban érintett személyek közötti kapcsolatrendszer jobb megértéséhez szükséges részletek - írásban, illetve szóban történő - előterjesztése ugyanis kifejezetten jogszerű magatartás, mivel annak célja a hatóság tényfeltáró tevékenységének az elősegítése, végső soron az anyagi igazság érvényre juttatása.

Igaz ez a megállapítás a vádlott - polgári perben elhangzott - nyilatkozatára is.

E jogvitában eljáró bíróságnak - a felperes kereseti kérelmével összefüggésben - a magánvádló teljesítőképességét is vizsgálnia kellett, így mindenekelőtt azt, hogy volt-e reális lehetősége az adásvétellel érintett kaposvári ingatlan vételárának a kifizetésére. Ezzel kapcsolatosan került sor a vádlott kihallgatására, aki a vallomásában a magánvádló perbeli előadásának a hitelességét igyekezett cáfolni; arra utalva, hogy az homoszexuális viszonyt tart fenn az ügy egy másik tanújával, azzal a személlyel, aki a kölcsönadás tényét igazolta.

Ez utóbbi személy érdekeltségének vagy elfogultságának a vizsgálata a szóban forgó eljárásban nyilvánvalóan nem volt mellőzhető.

Így bizonyos, hogy a vádlott a sérelmezett kijelentést tanúzási kötelezettsége körében, szorosan az ügyhöz kapcsolódóan tette. Mértéktartóan, a társadalmi érintkezés szabályait messzemenően szem előtt tartva; anélkül tehát, hogy e tényállítását túlzó, vagy gyalázkodó szövegkörnyezetben jelenítette volna meg.

Ilyen körülmények között a Btk.182.§ (1) bekezdése szerinti valóság bizonyításának a szükségessége fel sem merülhetett: a jelen ügynek nem lehetett tárgya a magánvádló szexuális identitásának a felderítése. Ehhez hasonlóan nincs

jelentősége annak sem, hogy mások e kijelentést hogyan értelmezték, annak nyomán milyen értékítéletet fogalmaztak meg.

Mindezeket a másodfokú bíróság is felismerte, amikor a megalapozott jogi érveinek rendkívül részletes kifejtését követően - jogellenesség hiányában - a vádlott büntetőjogi felelősségének a hiányára következtetett. A Btk.179.§ (1) bekezdésében meghatározott rágalmazás vétsége vonatkozásában törvényesen került tehát sor a Be.6.§ (3) bekezdés a) pontjának I. fordulatán alapuló felmentésre.

Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezés nem volt megalapozott.

Ezért a harmadfokú bíróság - a Be.397.§-a alapján - a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

P é c s, 2007. október 26.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Kaposvári Városi Bíróság 14.B.928/2006/11. számú ítélete - a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.149/2007/3. számú ítéletében írt változtatással - a Pécsi Ítélőtábla Bhar.II.145/2007/7. számú végzése folytán a 2007. évi október hó 26. napján jogerőre emelkedett.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül: